

Els números 1

Guia didàctica

1- Presentació i sinopsi.

A càrrec de la companyia Litus arriba Números 1, un espectacle per als joves que viatja per molts dels èxits que han marcat la història de la música popular arreu del món.

La ràdio va disparar la popularitat de cançons que vivien al carrer i als locals de música en directe. Gràcies a aquesta difusió arriba el fenomen 'fan'. Des d'Elvis i The Beatles fins a Coldplay i Lady Gaga, observarem com han evolucionat els números 1 des dels anys 50 del S.XX fins a l'actualitat i com ha canviat la manera de difondre la música.

Com es crea un èxit? Què és el que fa que una cançó triomfi i una altra no? Hi ha una fórmula secreta? Té més poder una tornada o el record d'un moment de les nostres vides? Analitzarem com s'han compostat els números 1 i el poder que té la música a la nostra vida quotidiana.

A llarg de l'audició, els músics aniran situant l'espectador dins de cada etapa, farcint d'anècdotes i detalls curiosos totes les cançons que interpretaran.

2- Programa. (*)

Rock around the clock (Bill Haley and His Comets)

Blue Suede Shoes (Elvis Presley)

Help (The Beatles)

Proud Mary (Creedence Clearwater Revival)

Hotel California (Eagles)

Give Peace a chance (John Lennon)

The way you make me feel (Michael Jackson)

We are the world

Faith (George Michael)

I want to break free (Queen)

Every breath you take (The Police)

Like a prayer (Madonna)

Baby one more time (Britney Spears)

Don't look back in anger (Oasis)

Viva la vida (Coldplay)

Locked out of heaven (Bruno Mars)

Bad Romance (Lady Gaga)

Despechá (Rosalía)

(*) aquest repertori pot variar

3- Fitxa artística.

Litus: conductor de l'espectacle, veu, guitarra acústica i piano

Dani Galiot: veu, guitarra acústica i caixó

4- aprofitament didàctic

4.1 Què són les cançons números 1?

Les cançons considerades números 1 són les que arriben a dalt de tot de les anomenades “llestes d'èxits”.

Una **llista d'èxits musicals** (en anglès: *music chart*) és una manera de mesurar la popularitat dels llançaments musicals. Cada llista utilitza diferents mètriques per mesurar els èxits i, de vegades, els criteris per crear les llistes són canviats amb el temps.

Algunes llistes musicals són específiques d'un [gènere musical](#) particular i la majoria estan centrades en una ubicació geogràfica determinada.

Aquest tipus de llistes han esdevingut una manera de mesurar l'èxit comercial de les cançons individuals.

Les dades per crear les llistes d'èxits musicals prové de diferents fonts, com són el nombre de vendes, el nombre de vegades que una cançó sona a la [ràdio](#), el nombre de vegades que s'ha descarregat una cançó o un àlbum, i altres criteris. ^[3] Algunes llistes són de vegades creades per a un tipus concret de gènere musical, per exemple *Top 10 Rock Songs*. ^[4]

4.2 característiques de les cançons números 1

Un èxit musical és una cançó que té un gran èxit de públic. Tot i que no hi ha una fórmula garantida, molts èxits comparteixen diverses característiques:

Factors interns musicals

Melodia fàcil de recordar després d'una o dues escoltes.

- ✓ Sovint es basa en patrons simples i repetitius.
- ✓ La tornada és especialment enganxosa.
- ✓ Tornada ("ganxo")

Part de la cançó que et queda enganxada al cap.

- ✓ Repetida diverses vegades.
- ✓ Pot ser melòdic, rítmic o fins i tot una frase sorprenent.

Estructura clara

La majoria dels hits utilitzen una estructura familiar:

Introducció
estrofa
tornada
estrofa
tornada

Pont
Tornada final

Aquesta organització ajuda l'oient a seguir i anticipar la cançó.

Ritme viu

- ✓ Tempo adaptat a l'estil i al públic a qui va dirigida.
- ✓ Groove ("ritme" o "ona" que uneix els instruments de percussió i baixos, generant una energia irresistible que t'atrapa) que et fa venir ganes de moure't, cantar o tocar el peu.

Emoció o identificació

- ✓ Les lletres sovint evoquen temes universals: amor, ruptures, celebració, esperança, èxit, nostàlgia.
- ✓ Els oients s'hi poden relacionar fàcilment.

Producció acurada

- ✓ So professional i equilibrat.
- ✓ Instruments i veus destacades.
- ✓ Mescla i masterització de qualitat.

Originalitat controlada

- ✓ Prou familiaritzat per ser accessible.
- ✓ Prou diferent per destacar de les altres cançons.
- ✓ Adaptació als usos actuals
- ✓ Durada sovint entre 2 i 4 minuts.
- ✓ Començament enganxós per captar l'atenció ràpidament.
- ✓ Potencial per compartir a les xarxes socials, llistes de reproducció i vídeos curts.

factors externs:

Exposició mediàtica.

Presència a les llistes de reproducció.

Promoció de l'artista o segell.

Context cultural i tendències actuals.

En resum, un èxit musical generalment combina una melodia enganxosa, un cor memorable, una forta emoció, una producció de qualitat i una entrega eficaç. Fins i tot amb tots aquests ingredients, l'èxit segueix sent en part imprevisible.

5- **Informació addicional**

(aquests temes formaran part dels comentaris dels músics abans de cada cançó o grup de cançons que interpreten)

5.1 Estructura de les cançons:

Parts de l'estructura. Hi ha un vocabulari específic per a determinar cada part de la cançó. Hi ha 6. A continuació hi consta el nom i la definició de cada part:

- ✓ **Introducció:** la intro és el principi de la cançó i dona informació sobre el que passarà. Moltes cançons de pop comencen amb una part instrumental, un so o un Riff que es reconeix fàcilment.
- ✓ **Estrofa (vers):** l'estrofa és on s'acostuma a explicar la història de la cançó. Habitualment, després d'escoltar l'estrofa, sabràs quins són els personatges de la història i on i quan passa. Encara que la melodia sigui boníssima, no acostuma a tenir una energia per a brillar o impactar a l'oient.
- ✓ **Pre-tornada (*pre-chorus, pre-estribillo*):** podríem dir que la pre-tornada pertany a la tornada: l'introdueix i fa de transició des d'una estrofa a una altra, crea tensió per a l'explosió de la tornada.
- ✓ **Tornada (*chorus, estribillo*):** conté la gran part d'energia de la cançó, la melodia més enganxosa i la frase més "important" de la lletra. Normalment, és aquella part que recordem la seva lletra i melodia per cantar a tope!
- ✓ **Pont:** el pont és un canvi de direcció. Acostuma a aparèixer després de la segona tornada i afegeix informació nova a la cançó: un gir dels esdeveniments a la història, nous acords, una nova melodia o un ritme diferent. Aconsegueix que la tornada torni a sonar de forma interessant i fresca.
- ✓ **Final (*outro*):** pot tenir moltes formes però, és l'última secció de la cançó. De vegades és la introducció repetida, de vegades la tornada que va "desapareixent" mentre es repeteix sense parar (*fade out*) i, de vegades, és nou material que acomiada la cançó.

Les **parts** d'una cançó també es poden **diferenciar amb lletres** (A, B, C...) i, quan s'hi assemblen però no son iguals, hi afegim una cometa al costat de la lletra. Per exemple: A', B'...

5.2 Els estils musicals

El **rock and roll** és un gènere de la música popular que es configurà als Estats Units a finals dels 1940 i principis dels 1950. Les seves arrels es troben, sobretot, en el blues, el rhythm-and-blues, el country, la música folk, el gòspel i el jazz. Ben aviat, el gènere va difondre's a la resta del món i es va desenvolupar. A poc a poc va donar lloc al rock modern.

La música rock o només rock és un gènere musical contemporani encaminat a englobar cadascun dels diversos gèneres musicals derivats del rock and roll. Sol interpretar-se, entre altres molts instruments que ocasionalment s'addicionen, amb guitarra elèctrica, bateria i baix elèctric. Molts estils de música rock també empren instruments de teclat com l'orgue, el piano o els sintetitzadors. La música rock normalment té un fort contratemps, i sovint se centra en la guitarra, tant elèctrica com acústica.

Gèneres del rock

Anys 50

Rockabilly, White Doo Wop, rock instrumental, Boogie Woogie

Anys 60

Garage rock, Folk rock (i d'aquí als cantautors), rock psicodèlic, Blues rock, Art rock, Acid rock, Surf rock, Soft rock

Anys 70

Glam rock, Hard rock, rock progressiu, Latin rock, Jazz rock, Swamp rock, Country rock, Southern rock, Avant-garde rock, heavy metal, Funk rock, punk, Ska punk, New Wave, rock alternatiu, Indie rock, Techno pop.

Anys 80

Alternative/College Radio, Electro pop, Gothic rock, Indie rock, Hardcore punk, L.A. Metal, Slash Metal

Anys 90

música Grunge, Rock alternatiu, Heavy rock, Rave, Mixture rock, Industrial rock, Black Metal, Hardcore punk

La **música pop** (en anglès *pop music*, abreviació de *popular music*) és una de les interpretacions musicals originades a partir de la segona meitat del segle xx.

El pop és orientat a un públic molt ampli, amb finalitat de ser comercialitzat i, en principi, es contraposa a la música considerada com a clàssica.

Al temps dels [Beatles](#) el *pop* era sinònim de [Rock and roll](#). Actualment, és habitual reservar el terme *música pop* per aquella que està clarament orientada a la comercialització a gran escala.

No té un estil definit. Però la caracteritza una [melodia](#) simple, fàcil de recordar i amb estratègies variades per captar l'atenció del públic. Una estratègia és una atractiva escenificació on no acostuma a mancar l'ús de l'atractiu sexual.

En l'audició escoltarem cançons d'aquests sub-gèneres el pop:

Mainstream (pop comercial)

Prominència comercial de la música. Música pensada exclusivament per assolir vendes millonàries.

Pop independent (indie i New pop)

A aquesta subdivisió del pop hi pertanyen totes les agrupacions les companyies discogràfiques de les quals no compten amb grans pressupostos i que, per tant, no competeixen amb el "mainstream". El seu caràcter underground els confereix cert caràcter de culte, que s'incrementa de vegades amb una lírica creativa una mica difícil d'assimilar només escoltant-se un cop. La creació musical està enfortida davant de la promoció o la rendibilitat del producte.

Pop electrònic

És aquell que s'ha generat amb instruments electrònics i sons digitals.

Pop tradicional

És aquell que s'ha generat amb l'estructura musical tradicional: veu, baix, bateria i guitarra entre altres instruments que donin una gran senzillesa i que li agradi al públic per tenir un gran èxit.

Pop llatí

Subgènere de música pop que és una fusió de la producció musical d'estil nord-americà amb gèneres de música llatina de qualsevol lloc d'Amèrica Llatina i Espanya. El pop llatí sol combinar la música llatina optimista amb la música pop americana.

5.3 enllaços d'algunes de les cançons:

Rock around the clock (Bill Haley and His Comets) 1949

<https://encrypted-vtbn0.gstatic.com/video?q=tbn:ANd9GcTkiwTEGeFWnrNCrBPO41yJMjpgUoXkpHmWg>

Blue Suede Shoes (Elvis Presley) 1956

<https://youtu.be/Bm5HKlQ6nGM?si=9HUQ-tHP7u925RMM>

Help (The Beatles) 1965

https://youtu.be/2Q_ZzBGPdqE?si=qYACXfXEluThHg9W

Proud Mary (Creedence Clearwatwer Revival) 1969

https://youtu.be/7F_ILRVJdes?si=LFi3A1zEdVaZZBaM

Hotel California (Eagles) 1976

<https://youtu.be/09839DpTctU?si=SjBSdklNzbruglBL>

Give Peace a chance (John Lennon) 1969

https://youtu.be/6jO9YLwPCjg?si=KBWH_6kwi5i7U5n7

The way you make me feel (Michael Jackson) 1985

https://youtu.be/HzZ_urpj4As?si=IQSkJSBJCf3G0jZO

We are the world Faith (George Michael) 1987

https://youtu.be/6Cs3Pvmmv0E?si=GVFT9BPmJYf8jv__

I want to break free (Queen) 1984

https://youtu.be/f4Mc-NYPHaQ?si=T5qRG1sV_f9mAjdN

Every breath you take (The Police) 1983

<https://youtu.be/OMOGaugKpzs?si=4rDbCFvcTWVMDc9o>

Like a prayer (Madonna) 1989

<https://youtu.be/79fzeNUqQbQ?si=bzsTOHxw2gKrmFeK>

Baby one more time (Britney Spears) 1998

<https://youtu.be/C-u5WLJ9Yk4?si=6-aUGX3jRb44ou-f>

Don't look back in anger (Oasis) 1995

<https://youtu.be/kJoujuiqGSo?si=SMMK8VJgaL2J7jq9>

Viva la vida (Coldplay) 2008

https://youtu.be/dvgZkm1xWPE?si=JxeGcKYdrI9_sFyv

Locked out of heaven (Bruno Mars) 2012

<https://youtu.be/e-fA-gBCkj0?si=X0O2O4DtweyVN-gJ>

Bad Romance (Lady Gaga) 2009

<https://youtu.be/qrO4YZeyl0I?si=7BGPnIMX50BS7BVU>

Despechá (Rosalía) 2022

<https://youtu.be/5g2hT4GmAGU?si=vhcUkaBOaCHqkqZG>

Si antes te hubiera conocido Carol G 2025

<https://youtu.be/MgsdDfdGdHc?si=pBp-vPZ8blQrQrML>

5.4 Recerca sobre les cançons per part dels alumnes

La cançó: Every breath you take (The Police) 1983

- ✓ *És una cançó d'amor com sembla o te una altre sentit?*
- ✓ *Quin sentit té?*

La cançó Give Peace a chance (John Lennon) 1969

- ✓ *Què significa?*
- ✓ *Quina guerra estava activa el 1969*

La cançó Viva la vida (Coldplay) 2008

- ✓ *Podries buscar el seu significat?*

El vídeo clip

- ✓ *Pots dir quines cançons s'escolten amb imatges creades per a il·lustrar el sentit de cada una d'elles o les que simplement les imatges corresponen a la filmació d'una actuació?*
- ✓ *A quina dècada es varen començar a popularitzar els vídeo clips i perquè?*
- ✓ *Quina importància creus que tenen aquests vídeos en la difusió de les cançons?*